

บันทึกข้อความ

สน.พ สปท.
เลขรับ ๒๖๖๘
วันที่ ๒๕ มี.ค.๕๗
เวลา ๑๕๕๐

ส่วนราชการ กนผ.บก.สปท. (โทร. ๑๒๑๒, ๑๒๒๒ โทร.ทหาร ๕๐๓๑๒๐๔)

ที่ กท ๐๓๑๗.๑.๒/๔๖๔

วันที่ ๒๕

มี.ค.๕๗

เรื่อง สรุปประเด็นสำคัญในการสัมมนาโต๊ะกลมเกี่ยวกับการต่างประเทศของจีน

เรียน ผบ.สปท.

อ้างถึง หนังสือ กนผ.บก.สปท. ที่ กท ๐๓๑๗.๑.๒/๔๐๓ ลง ๑๒ มี.ค.๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างหนังสือนำเรียน ผบ.ทสส. (ผ่าน ขว.ทหาร)

๑. ตามอ้างถึง ผบ.สปท. กรุณาอนุมัติให้ พ.อ.ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล นายทหารปฏิบัติการ ประจำ สปท. เป็นผู้แทน บก.สปท. เข้าร่วมการสัมมนาโต๊ะกลมเกี่ยวกับการต่างประเทศของจีน หัวข้อเรื่อง "Understanding the New Chinese Leadership and their Domestic and Foreign Policy Agenda" เมื่อวันที่ ๑๗ มี.ค.๕๗ ระหว่างเวลา ๐๙๐๐ - ๑๔๐๐ ณ ห้องรัตนโกสินทร์ โรงแรมสุโกศล (สยามซิตี้) ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ ซึ่งจัดโดย สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของผู้นำจีนรุ่นใหม่ รวมทั้งโครงสร้างและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางการเมืองของจีน และความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ ให้กับนักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลด้านนโยบายการต่างประเทศของไทยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในการกำหนดและดำเนินนโยบายของไทยต่อจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ของไทยกับนักวิชาการระหว่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับจีน

๒. ประเด็นสำคัญในการสัมมนาฯ ตามข้อ ๑ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายเรื่อง "Understanding the New Chinese Leadership and China's Key Institute" โดย นาย Ching Cheong ผู้เชี่ยวชาญด้านผู้นำจีนและการเมืองภายในจีน การเมืองฮ่องกง ไต้หวัน และพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างฮ่องกงกับไต้หวัน เคยเป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ The Straits Times และหนังสือพิมพ์ Wen Wei Po ปัจจุบัน เป็นคอลัมนิสต์ให้กับหนังสือพิมพ์ The Straits Times ซึ่ง นาย Ching Cheong ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำจีนและสถาบันที่เป็นกุญแจสำคัญต่อการกำหนดนโยบายความมั่นคงภายในและการต่างประเทศของจีน กล่าวคือ

๒.๑.๑ โครงสร้างระบบการเมืองของจีน เป็นแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง โดยพรรคคอมมิวนิสต์จีน จึงทำให้การเมืองจีนมีเสถียรภาพและความมั่นคงสูง เนื่องจากมีการวางแผนการสืบทอดอำนาจอย่างเป็นระบบ และผู้นำจีนจะทำงานเป็นหมู่คณะ (Collective Leaders) โดยกลไกที่มีอำนาจสูงสุด คือ คณะกรรมการการเมืองของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งมีสมาชิก จำนวน ๒๕ คน โดยอำนาจสูงสุดอยู่ที่คณะกรรมการการเมืองถาวรที่มีสมาชิก จำนวน ๗ คน

๒.๑.๒ ปัจจุบันสมาชิกคณะกรรมการการเมืองถาวร จำนวน ๗ คน (โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ) ได้แก่

- นายสี จิ้นผิง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน (ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีและประธานคณะกรรมการทหารกลาง) ถือว่าเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการกำกับดูแลนโยบายของพรรคฯ อำนาจในการบริหารประเทศ และอำนาจในการควบคุมกองทัพ (โดยใช้กลไกของคณะกรรมการทหารกลาง ซึ่งมีสมาชิกจำนวน ๑๑ คน)

- ๒ -

- นายหลี่ เค่อเจียง นายกรัฐมนตรี
- นายจาง เต๋อเจียง ประธานสภาผู้แทนประชาชน
- นายหยู เจิ้งเจิง ประธานสภาที่ปรึกษาการเมืองแห่งชาติ
- นายหลิว หยุนชาน เลขาธิการประจำสำนักเลขาธิการแห่งศูนย์กลางพรรค
- นายหวาง ฉีชาน เลขาธิการคณะกรรมการตรวจสอบวินัยพรรค
- นายจาง เกาสี รองนายกรัฐมนตรี

๒.๑.๓ เมื่อปลายปี พ.ศ.๒๕๕๖ ได้มีการจัดตั้งองค์กรเพิ่มขึ้นอีก ๓ องค์กร เพื่อให้คณะกรรมการกรรมการเมืองถาวร สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

- คณะกรรมการกลางความมั่นคงแห่งรัฐ (The Central State Security Commission) มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐโดยทั่วไป รวมทั้งการตัดสินใจและการประสานงานระหว่างรัฐมนตรีต่างๆ โดยเฉพาะการเผชิญหน้ากับภัยคุกคามทั้งในรูปแบบดั้งเดิมเพื่อการปกป้องอำนาจอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และต่อสู้กับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่จากการก่อการร้าย ตลอดจนการพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านการเมือง โดยมี นายสี จิ้นผิง เป็นประธานฯ และมีนายหลี่ เค่อเจียง กับ นายจาง เต๋อเจียง เป็นรองประธานฯ

- คณะผู้นำกลางเพื่อการปฏิรูปโดยรวม (The Central Leading Group for Overall Reform) มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนสำนักงานกลางและปฏิรูประบบงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ ระบบ ได้แก่ ระบบเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ระบบกฎหมายและประชาธิปไตย ระบบวัฒนธรรม ระบบสังคม ระบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพรรคฯ และระบบการตรวจสอบวินัยพรรคฯ โดยมี นายสี จิ้นผิง เป็นประธานฯ นายหลี่ เค่อเจียง นายหลิว หยุนชาน และนายจาง เกาสี เป็นรองประธานฯ

- คณะผู้นำกลางความมั่นคงด้านข้อมูลข่าวสารและอินเทอร์เน็ต (The Central Leading Group on Internet Security and Information) มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาข้อมูลข่าวสารและป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางอินเทอร์เน็ต โดยมี นายสี จิ้นผิง เป็นประธานฯ นายหลี่ เค่อเจียง และนายหลิว หยุนชาน เป็นรองประธานฯ

๒.๑.๔ เป้าหมายสำคัญของผู้นำจีน

- ทางด้านเศรษฐกิจ ตั้งเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจให้เข้าถึงการสร้างสังคมแบบกินดีอยู่ดีอย่างทั่วถึง หรือในภาษาจีนเรียกว่า "เสี่ยวคัง" ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยจีนจะเร่งปฏิรูปเชิงเศรษฐกิจและเปิดประเทศต่อไปอย่างรอบด้าน ด้วยการส่งเสริมการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน มุ่งเน้นกลยุทธ์ในการส่งเสริมความต้องการภายในประเทศ และการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างระบบความเท่าเทียมกันของสวัสดิการสังคมเมืองและชนบทอย่างทั่วถึง

- ทางด้านการเมือง ยืนหยัดแนวทางสังคมนิยมแบบจีนต่อไป โดยย้ำว่า เป็นแนวทางการพัฒนาที่แตกต่างจากระบบตะวันตก โดยมีภารกิจหลัก คือ การสร้างระบบประชาธิปไตยผ่านกลไกสภาที่ปรึกษาการเมืองภายใต้ระบบสังคมนิยมให้สมบูรณ์ ส่งเสริมการเมืองภาคประชาชนผ่านระบบผู้แทนสภาประชาชนแห่งชาติ (the Nation People's Congress) ส่งเสริมให้ชนชั้นล่างมีส่วนร่วมกับประชาธิปไตย และการปฏิรูปทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์โดยเรียกร้องให้สมาชิกพรรคทุกคนมีความโปร่งใส ต่อต้านการคอร์รัปชันอย่างเข้มข้น

- ทางด้านความมั่นคงและการทหาร โดยพัฒนาศักยภาพทางการทหารไปสู่ความสมัยใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนายุทธศาสตร์ความมั่นคง มุ่งมั่นให้บรรลุภารกิจเชิงประวัติศาสตร์ของกองทัพ มุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติของยุทธศาสตร์ทางทหารในยุคใหม่ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเงินทางทะเล อากาศและความมั่นคงทางไซเบอร์ เพิ่มศักยภาพในการบุกเบิกทรัพยากรทางทะเล และมุ่งเน้นการสร้างแสนยานุภาพทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จีนจะไม่ยอมก้มหัวให้กับแรงกดดันจากอำนาจภายนอกใดๆ โดยจุดยืนและการตัดสินใจเชิงนโยบายของจีนจะตั้งอยู่บนความถูกต้องตามความเป็นจริง

- ทางด้านการต่างประเทศ จีนจะยืนหยัดพัฒนาความสัมพันธ์อย่างฉันท์มิตรกับทุกประเทศบนหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติห้าประการ (ได้แก่ การเคารพอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดนซึ่งกันและกัน การไม่รุกรานต่อกัน การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน ความเสมอภาคและอำนาวยุติธรรมแก่กัน และอยู่ร่วมกันอย่างสงบ) โดยย้ำจุดยืนการดำเนินยุทธศาสตร์การปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลกโดยคำนึงถึงหลักการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจโลกที่เข้มแข็ง สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาให้พัฒนาด้วยตนเอง แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการค้าอย่างเหมาะสมโดยการเจรจา และใช้หลักการ “เป็นมิตรที่ดีและหุ้นส่วนที่ดีของประเทศเพื่อนบ้าน”

๒.๒ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายเรื่อง “Understanding China’s Foreign Policy” โดย รองศาสตราจารย์ ดร. You Ji นักวิจัยอาวุโส (Senior Visiting Fellow) ประจำสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และคณะสังคมศาสตร์ University of New South Wales ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทหารของจีน และบทบาทของ People’s Liberation Army ต่อนโยบายต่างประเทศของจีน โดยเฉพาะกรณีพิพาทในทะเลจีนตะวันออกและทะเลจีนใต้ ซึ่ง ดร. You Ji ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความริเริ่มของผู้นำจีนในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศ กล่าวคือ

๒.๒.๑ นโยบายการต่างประเทศของจีนต้องเป็นนโยบายเชิงรุกเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีพัฒนาการไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ ซึ่งผู้นำจีนรุ่นที่ ๕ ยังคงดำเนินนโยบายการเจริญเติบโตขึ้นอย่างสันติ แต่ในขณะเดียวกันก็จะเร่งเพิ่มงบประมาณทางการทหารและพัฒนาขีดความสามารถทางทะเล ด้วยการประกาศเป้าหมายเป็นมหาอำนาจทางทะเลของจีน อันสืบเนื่องมาจากปัญหาความขัดแย้งต่ออำนาจจอร์เจียในทะเลจีนตะวันออกและทะเลจีนใต้ โดยการเจริญเติบโตขึ้นมาของจีนไม่ใช่เป็นการแสวงหาความเป็นเจ้าโลก หรือประเทศมหาอำนาจทางกำลังทหาร แต่เป็นหนทางการสร้างประเทศที่มีตลาดอันยิ่งใหญ่ มีวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ และเป็นประเทศที่รับผิดชอบต่อการสร้างสรรค์สังคมระหว่างประเทศที่ยิ่งใหญ่

๒.๒.๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างแข็งขันของจีนกับประเทศต่างๆ โดยเฉพาะสหรัฐฯ ในการจัดการปัญหาของภูมิภาคและดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบระหว่างประเทศ ซึ่งจีนกับสหรัฐฯ ต้องเผชิญกับภารกิจทางประวัติศาสตร์ที่จะต้องกำจัดสิ่งที่เปี่ยมมรดกตกทอดจากสงครามเย็นและเผชิญกับความท้าทายในการหลีกเลี่ยงการเกิดสงคราม หากมีวิสัยทัศน์เช่นนี้ก็จะสามารถจัดการความกังวลที่ว่าจีนกำลังจะกำจัดผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ให้ออกไปจากภูมิภาคนี้ได้ บนหลักการนี้ จีนกับสหรัฐฯ ก็สามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งและหันมาจัดการปัญหาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ซึ่งกันและกันในการแสวงหาการอยู่ร่วมกันและพัฒนาการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยต้องเปิดใจกว้างเพื่อแสวงหากลไกใหม่ในการกำกับความมั่นคงทางการเมือง การเงิน เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมีเสถียรภาพของระเบียบสังคมโลก และร่วมกันผลักดันให้มีการปฏิรูประเบียบสังคมโลกไปในทางที่ทุกฝ่ายอยู่ร่วมกันอย่างสันติและได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

๒.๒.๓ นโยบายการต่างประเทศของจีนได้ให้ความสำคัญต่อประเทศไทยในฐานะประเทศผู้มีส่วนสำคัญในการเชื่อมโยง (connectivity) ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นดินแดนที่จีนมีผลประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม โดยในปัจจุบันจีนยังคงเน้นการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลดการเผชิญหน้าและหลีกเลี่ยงความขัดแย้งเพื่อที่ตนเองจะได้สามารถพัฒนาประเทศไปได้อย่างไม่มีอุปสรรค หากแต่ปัญหาสำคัญก็คือ ในอนาคตเมื่อจีนบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศแล้ว ท่าทีของจีนต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ซึ่งมีแนวโน้มว่าเมื่อถึงเวลาดังกล่าวนั้น จีนจะกลายเป็นประเทศที่เรียกร้องและยืนกรานอย่างแข็งขัน (assertive) ในจุดยืนและผลประโยชน์ของตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของกรณีพิพาทหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ จนอาจนำมาซึ่งความตึงเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (ASEAN)

๒.๓ การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ต่อกรณีความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับอาเซียนและบทบาทของไทย โดยเฉพาะบทบาทการเป็นผู้ประสานงานระหว่างอาเซียนกับจีนจนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งไทยควรใช้สถานะที่ได้เปรียบในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ในการเป็นประเทศศูนย์กลางการเชื่อมโยงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันดีมิตรกับประเทศต่างๆ โดยไม่มีประเด็นข้อขัดแย้งในทะเลจีนใต้ รวมทั้งมีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง จึงเป็นโอกาสที่สำคัญของไทยที่จะต้องหาทางส่งเสริมความร่วมมือกับชาติมหาอำนาจ โดยเฉพาะในห้วงเวลาที่จีนกำลังต้องการแรงสนับสนุนจากไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานฯ ด้วยเหตุที่จีนกำลังเผชิญหน้ากับปัจจัยท้าทายทั้งจากภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งกำลังขัดขวางต่อการเจริญเติบโตขึ้นอย่างสันติของจีน อันได้แก่ การประคองเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ปัญหาโครงสร้างอันไม่เป็นธรรม ของสังคม และการรักษาอธิปไตยของจีนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก เป็นต้น

๓. กนผ.บก.สปท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การสัมมนาฯ ดังกล่าว ทำให้บุคลากรของ สปท. ที่เข้าร่วมการสัมมนาฯ ได้รับประโยชน์ในทางวิชาการ โดยเฉพาะเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับด้านจีนศึกษา รวมทั้งได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในทางวิชาการกับผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายทางด้านวิชาการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางด้านวิชาการ อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาเป็นตัวแบบในการจัดการสัมมนาฯ ของ สปท.

๔. ข้อเสนอ เห็นสมควรดำเนินการดังนี้

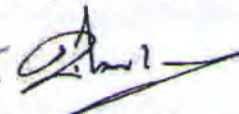
๔.๑ ให้ ปช.สปท. นขต.บก.สปท. และ นขต.สปท. ทราบ

๔.๒ นำเรียน ผบ.ทสส. (ผ่าน ขว.ทหาร) เพื่อกรุณาทราบ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

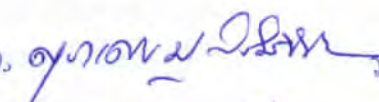
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา หากเห็นสมควรกรุณาอนุมัติตามข้อ ๔ และลงนามในร่างหนังสือที่แนบ

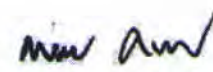
- อนุมัติตามข้อ ๔
- ลงนามแล้ว

พล.อ.
น.สพ. น.ช.ต.สปท.
๒๕ มี.ค.๕๗

พ.อ.
(พีรพัฒน์ จันทร์งาม)
ผอ.กนผ.บก.สปท.

-ทราบ
-ให้ ผอ.กนผ.ฯ นำไปส่งต่อ
น.สพ. น.ช.ต.สปท.

พล.ต.
น.สพ. น.ช.ต.สปท. (๑)
๒๕ มี.ค.๕๗

พล.ท.
รอง ผบ.สปท.(๑)
๒๕ มี.ค.๕๗

๒๕ มี.ค.๕๗